

DE-3-MENTIA, PARDUBICE, 20.–21. 10. 2006

MUDr. Jakub Hort, Ph.D.

Neurologická klinika UK, 2. LF a FN Motol Praha

Neurol. pro praxi, 2006; 6: 352

Ve dnech 20.–21. října 2006 se v Pardubicích uskutečnila konference DE-3-MENTIA pořádaná Sekcí kognitivní neurologie (SKN) ČNS JEP. Jednalo se o tradiční, v pořadí již třetí, setkání kognitivních neurologů z ČR a poprvé i se zástupci ze Slovenska. Letošní rok byla konference zaměřena zejména na terapii. První den v páteční podvečer vystoupila v úvodu se svým sdělením dr. R. Traubnerová, která podala ucelený přehled organizace péče o nemocné s demencí na Slovensku. Řada domácích účastníků si při tomto přehledném referátu uvědomila, že takovýto algoritmus bychom měli rovněž vytvořit, a nezbývalo než si připustit, že často nevíme kam pacienty v pokročilých stadiích směřovat. Otázku další péče o pacienty shrnula vynikající přednáška dr. I. Holmerové z Gerontocentra v Kobylicích, avšak z jejího příspěvku bylo zřejmé, že ne vždy máme na naše pacienty dostatek času, a že kapacita programů s nefarmakologickou péčí je velmi omezená. Dr. R. Rusina se ve svém sdělení zaměřil na přehled farmakoterapie demencí a zdůraznil nutnost léčby evidence-based přípravky. Mezi ty na prvním místě patří inhibitory acetylcholinesterázy a memantinu. U některých substancí jako například ginkgo biloba není ještě dostatek informací. Naproti tomu nootropika lze považovat za léčbu obsolentní, neúčinnou a proto ani nejsou součástí zahraničních terapeutických standardů. Dr. P. Rössner podal souhrnný přehled léčby behaviorálních a psychotických příznaků u demence. Tyto projevy mají četná specifika a lékaři, starající se o pacienty s demencí by je měli umět správně zvládat. Závěrem pátečního programu byla prezentace farmaceutických firem. Nejednalo se o reklamu jednotlivých produktů, avšak o přehled aktivit, které firmy organizují pro pacienty a lékaře tak, aby usnadnily diagnostiku a péči o nemocné. V této souvislosti je důležité poznamenat, že se jedná o firmy originální, což potvrzuje trend nejen na poli kognitivní neurologie. Generické firmy do takovýchto programů většinou neinvestují a zaměřují se pouze na farmakoeconomiku. V abecedním pořadí dr. J. Pavlík z firmy Janssen Cilag představil projekt „Tilia“ zaměřený na edukaci praktických lékařů (PL) a tvorbu lokálních vazeb mezi PL a specialisty. Dr. Hanyš z firmy Lundbeck představil puzzle na kognitivní trénink pacientů s demencí. Dr. R. Vohralíková z firmy Novartis seznámila s projektem

„Bezpečný návrat“, umožňujícím najít pacienty, kteří se ztratili a edukovat jejich rodiny. Mgr. B. Kubíková z firmy Pfizer představila sešity na kognitivní trénink a program validizace nového screeningového testu – Adenbroek Cognitive Examination, který by měl usnadnit diferenciální diagnostiku demencí zejména v počátečním stadiu. Tato aktivita spolu s tvorbou standardů péče o pacienty s demencí je hlavním cílem SKN na příští rok.

Sobotní dopoledne zahájil svou přednáškou excelentní a nestárnoucí neuropatolog světového významu, prof. K. A. Jellinger z Vídně. Ve své přednášce se zaměřil na patofyziologii, diferenciální diagnostiku a klinický obraz vaskulárních změn, které se často kombinují s Alzheimerovou patologií. Systematicky a erudovaně předané zkušenosti povzbudily dlouhou diskuzi, která pokračovala i v kuloárech. Dr. P. Marusič pak přítomné seznámil s problematikou kognice pohledem epileptologa. Ukazuje se, že tyto dvě oblasti spolu úzce souvisí. Skutečnost, že problematiku kognitivní neurologie nelze zužovat pouze na „dementologii“ potvrdilo i sdělení dr. J. Hadače, který se zabýval neuronální plasticitou, která je významná nejen v dětském věku. Dr. H. Ošlejšková svojí prezentací o autismu obohatila o velmi zajímavé videokazuistiky. Upozornila i na skutečnost, že o pacienty s autismem není v dospělosti dostatečně a systematicky postaráno. Přednáška dr. I. Rektorové o vztahu demencí a výtvarného umění nebyla pouze vizuálním zpestřením, avšak dotkla se i možného zajímavého fenoménu určité deliberace výtvarných sklonů například u pacientů s frontotemporální demencí. Je tedy možné, že umělecký talent je v každém z nás, více či méně potlačen. Dr. J. Hort se ve svém sdělení zaměřil na nejnověji vyvíjená farmaka, která se blíží do klinické praxe, avšak skepticky komentoval možnosti využití kmenových buněk v léčbě demence. Přiblížil názory, podle kterých je nutné pacienty s mírnou kognitivní poruchou blíže subklasifikovat. Například pacienti s ApoE4 pozitivitou odpovídají odlišně na některá farmaka. Závěrem byla formou krátkých sdělení prezentována řada zajímavých kazuistik – intoxikace CO, nová krátká baterie psychologických testů, parkinsonismus a demence jako jediný projev geneticky prokázané spinocerebelární ataxie SCA 1, kognitivní projevy v důsledku ischemické léze thalamických

jader a další méně časté příčiny kognitivní poruchy a/nebo demence.

Společenský program v prostorách hradu Kunětická hora byl příležitostí k neformální výměně názorů i k diskuzi s prof. K. A. Jellingerem, který předávání zkušeností mladým lékařům chápe jako své životní poslání. Celá akce mohla zdárně proběhnout pouze díky organizaci dr. V. Dostála z Neurol. odd. Pardubické nemocnice, jemuž patří poděkování.

Ukazuje se, že kognitivní neurologie má řadu příznivců a pravidelná setkání DE-3-MENTIA mají své prominentní místo v kalendáři neurologických i psychiatrických akcí, kterých je každý rok velké množství a liší se svou kvalitou.

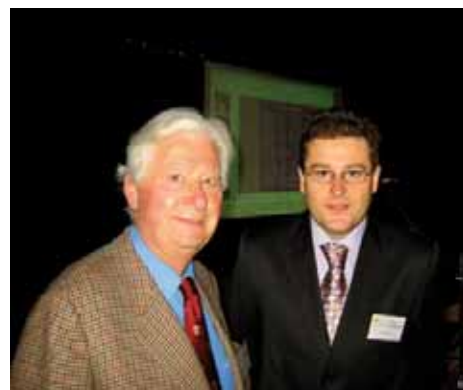

Foto 1 a 2. Zahraniční host prof. Kurt A. Jellinger (na fotografii vlevo) s členy organizačního výboru konference DE-3-MENTIA

MUDr. Jakub Hort, Ph.D.
Neurologická klinika UK a FN Motol
V Úvalu 84, 150 06 Praha 5
e-mail: jakub.hort@seznam.cz